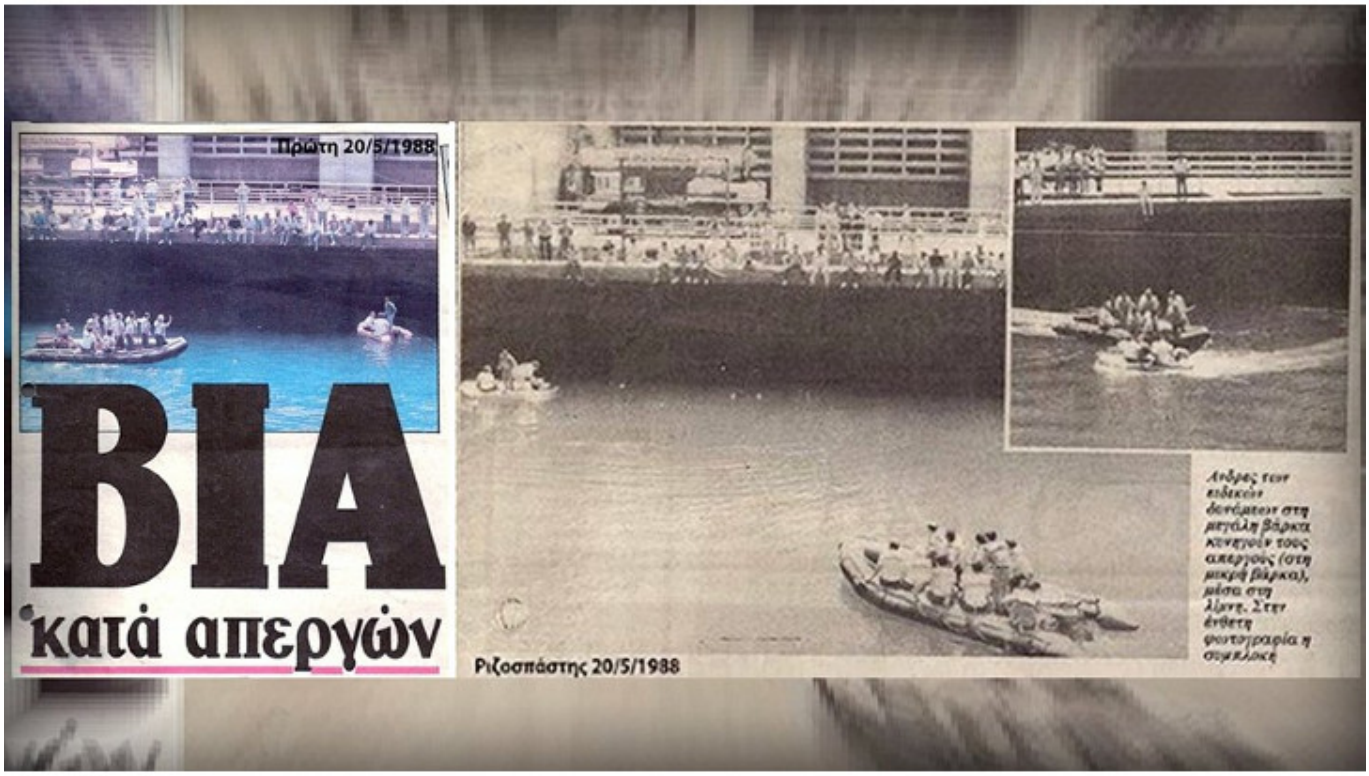

του **Μουρουζίδη Παύλου**

Το 1985, το άρθρο 4 για την απεργία του Γεράσιμου Αρσένη, υπουργού Οικονομικών του ΠΑΣΟΚ, παίρνεται πίσω με απεργίες στις οποίες συμμετέχει και η ΓΕΝΟΠ, με σβήσιμο αρκετών μονάδων στο λεκανοπέδιο.

Απομεινάρια αντίστασης στο κλίμα εκδημοκρατισμού της εποχής αποτελεί το γεγονός πως ακόμα οι φύλακες, π. χ., σταθμών, οι οποίοι είναι υπάλληλοι της ΔΕΗ, φρουρούν τις πύλες με όπλα που χρεώνονται από τοπικά στρατόπεδα, ενώ ελέγχονται από στρατιωτικά περίπολα. Το μέτρο καταργείται μόλις εκείνη τη χρονιά, στη διάρκεια απεργίας του ’85, όταν ένας φύλακας κατά τη διάρκεια επίσκεψης του Γ. Δραγασάκη σε ΑΗΣ, αρνείται να κρατήσει όπλο. Σε εκείνη την απεργία, στον ΑΗΣ Πτολ/δας, επεμβαίνει για πρώτη φορά εισαγγελέας.

Την επόμενη χρονιά γίνονται κινητοποιήσεις κατά τη διάρκεια της ανέγερσης του ΑΗΣ Αμυνταίου. Μόνο το Συνδικάτο Οικοδόμων αριθμεί τις τρεισήμισι χιλιάδες εγγεγραμμένα μέλη. Παράλληλα αναπτύσσεται και το αγροτικό κίνημα στην περιοχή.

Η Ενιαία Συνδικαλιστική Κίνηση(ΕΣΚ), εντάσσεται στην Ομοσπονδία.
Το ’86 ιδρύεται η Τοπική Διοικούσα Επιτροπή της ΕΤΕ στο νέο ΑΗΣ Αμυνταίου.

Τον Οκτώβρη του ’87γίνονται για πρώτη φορά εκτεταμένα επεισόδια στον ΑΗΣ Πτολ/δας και ιδιαίτερα στον ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου, με ανοιχτή, προκλητική απεργοσπασία και παρέμβαση εισαγγελέα.

Μάης ’88. Στη διάρκεια απεργίας της Ομοσπονδίας για νέα συλλογική σύμβαση, στον ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου μια ομάδα ελάχιστων απεργοσπαστών κρατάει σε λειτουργία δύο μονάδες του σταθμού, με κίνδυνο πρόκλησης βλάβης στον εξοπλισμό ή και ατυχήματος του προσωπικό. Ο αποκλεισμός του σταθμού εξαντλεί τους απεργοσπάστες, οι οποίοι μετά από είκοσι ώρες δέχονται να εγκαταλείψουν το σταθμό, να μπουν μέσα οι απεργοί και να αναλάβουν τη θέση των μονάδων εκτός λειτουργίας με τις προβλεπόμενες ασφαλείς διαδικασίες. Κάνα δυό ξεχασμένοι απεργοσπάστες λαγοκοιμούνται ακόμα ακουμπισμένοι στα σκαλιά του κοντρόλ. Στη φούρια της ανακατάληψης, ένα λασπωμένο άρβυλο κάποιου απεργού αφήνει το αποτύπωμα στη φαλάκρα ενός απεργοσπάστη που εξαντλημένος αποκοιμιέται “περιφρουρώντας”. Η καζούρα που ακολούθησε, του χάρισε το ντροπιαστικό ψευδώνυμο «Αρβυλοκέφαλος» να τον ακολουθεί και να τον ντροπιάζει για πάντα.

Η συγκέντρωση των απεργών έξω από τον σταθμό χτυπιέται άγρια από τα ΜΑΤ. Στη συγκέντρωση και πορεία διαμαρτυρίας που οργανώνεται ευθύς και κατευθύνεται στο αστυνομικό τμήμα Κοζάνης, κατεβαίνουν και σπουδαστές από τα ΤΕΙ Κοζάνης. Γίνονται συλλήψεις μεταξύ των οποίων και ο πρόεδρος του εργατικού κέντρου Κοζάνης, Χρ. Ψαλίδας, μέλος της ΕΣΚ και του ΚΚΕ.

Η εργατική αλληλεγγύη εκφράζεται από παντού, ο δεξιός επικεφαλής αγροτοσυνδικαλιστής της περιοχής προειδοποιεί τον αστυνομικό διευθυντή «*αν πειράξετε έστω και μια τρίχα από τους απεργούς, θα κατεβάσω τρεις χιλιάδες τρακτέρ μες στην Κοζάνη*».

Μετά από αυτό το χτύπημα, όμως, το κλίμα έχει αντιστραφεί, η αγανάκτηση χτυπάει κόκκινο, όλοι μιλάνε για κινητοποίηση, η απεργία γίνεται απαίτηση σε ορυχεία και σταθμούς.

Με τη διακήρυξη της πρόθεσης της διοίκησης της ΔΕΗ στις αρχές του 1988 να περάσει τη σύνδεση μισθού-παραγωγικότητας, το λεγόμενο «μέριτσύστεμ», ξεκινά η ιδεολογική προετοιμασία στις κομματικές οργανώσεις βάσεις. Η συμμετοχή είναι μεγάλη. Για παράδειγμα, στην αχτίδα της ΕΣΚ στην Πτολεμαΐδα συμμετέχουν εξήντα με ογδόντα άτομα στην τακτική συνέλευση όπου συζητούνται τα επόμενα βήματα της απεργίας. Αμέσως μετά,

κάθε βράδυ, ακολουθεί συνεδρίαση στο Περιφερειακό της Ομοσπονδίας με συμμετοχή πάνω από πεντακόσια άτομα – εργαζόμενοι της ΔΕΗ και κάτοικοι από τα χωριά, οι οποίοι ζητάνε ενημέρωση.

Το Φλεβάρη του 1988 γίνονται μερικές σαρανταοχτάωρες απεργίες στη ΔΕΗ, επαναλαμβανόμενες, προκειμένου να μην κηρυχτούν παράνομες και καταχρηστικές. Η ΠΑΣΚΕ, παρά τις εσωτερικές διαφοροποιήσεις και διασπάσεις από το ’85 (ΣΣΕΚ, ΕΜΑΣ), καλεί ανοιχτά πλέον σε απεργοσπασία.

---

* Το υλικό που παρατίθεται εδώ και σε συνέχειες ως Μικρό Χρονικό μιας Μεγάλης Απεργίας, αφορά τη μεγάλη απεργία της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ του 1988, αποτέλεσε το πρωτογενές υλικό για την υπό έκδοση νουβέλα Ήττα και Περηφάνια και βασίστηκε στις μαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις που πάρθηκαν τον Οκτώβριο του 2020 από τους:

Νίκο Δινόπουλο, Χρήστο Ψαλίδα, Κώστα Μαλιούρα, (Κοζάνη)
Βασίλη, Φώτη και Σπύρο Κωνσταντινίδη, Πέτρο Τσομπάνη, Δημήτρη Κατσίλα, Μιχάλη Ζουντουριάδη (Πτολ/δα)
Φίλιππα Χ’’δημητρίου, Δημήτρη Λιλιόπουλο, Γιάννη Μπερντέ (Βέροια)

Δείτε επίσης: ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ: Μικρό Χρονικό μιας Μεγάλης Απεργίας – Μέρος 1ο εδώ